

УТВЪРЖДАВАМ:
МИЛКО НЕДЯЛКОВ
Областен управител
на област Ловеч

ОБЛАСТЕН ПЛАН ЗА МЛАДЕЖТА НА
ОБЛАСТ ЛОВЕЧ
2014 ГОДИНА

Февруари 2014

Областният план за младежта на област Ловеч е разработен в изпълнение на Закона за младежта, Националната стратегия за младежта 2010 – 2020, Областна стратегия за развитие, Общински планове за младежта и приоритетите за развитие на младите хора.

Една от основните причини, пораждащи необходимост от програма за младежта е липсата на ясно обособен механизъм за включване на младите хора в процеса на вземане на решения. Отговорност на всички институции в страната е да създават такава възможност за включване, която да подпомогне пълноценното развитие на младите хора и изграждането на активната им гражданска позиция. По този начин те получават възможност да огласяват своите потребности и проблеми, както и да поемат готовност за ангажираност при вземане на решения.

Грижата за младите хора е определена като най-важна национална кауза, за осигуряване на европейско развитие на България в Националната стратегия за младежта 2010 – 2020 година. За да се превърне в национална кауза, тя трябва да бъде повсеместна, поради което областните управители имат отговорността за провеждането на младежки политики на областно ниво в съответствие с държавната политика за младежта.

Областният план за младежта на област Ловеч е ориентиран към изграждане и реализиране на единна, последователна и устойчива младежка политика.

I. АНАЛИЗ НА ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВОТА ПРЕД МЛАДИТЕ ХОРА В ОБЛАСТ ЛОВЕЧ

Съвременните млади хора са изправени пред предизвикателството да се справят с много проблеми от всякакъв характер, при това едновременно. Това с пълна сила важи за малките населени места. Поради сложната икономическа, социална и демографска ситуация в последните десетилетия до голяма степен е нарушена възможността за адекватно сътрудничество и приемственост между поколенията. Основен проблем е и липсата на достатъчно ефективен механизъм, чрез който младите хора да бъдат включени в процеса на взимане на решения по важни за тях въпроси. Често липсват възможности за професионална реализация на младите хора или трудът им се оказва недостатъчно оценен във финансов аспект. Проблем за младите хора, желаещи да започнат свой бизнес, е не само недостигът на средства, но и липсата на достатъчно информация и умения за организация и управление.

Основната характеристика на младежката общност в област Ловеч, както и предизвикателствата пред нея, не са по-различни по-принцип от тези на младежите в национален мащаб. Характеристиката и дефинирането на

предизвикателствата, изтъкнати в Националната стратегия, са присъщи и определящи поведението и житейската ориентация на младежите в област Ловеч. Стремехът към независимост и самореализация е доминираща черта сред младите хора в нашата област. За съжаление голяма част от тях са социално и икономически зависими от семействата си. През последните години се наблюдава засилване на желанието за емиграция особено сред по-ниско образованата част. Високообразованите млади хора в област Ловеч, не правят изключение от общата за страната тенденция да търсят реализация в големите градове на България, а и една част от тях и в чужбина.

В Област Ловеч по постоянен адрес са регистрирани 20 185 души на възраст от 15 до 29 години. От тях 64.80 % живеят в града, а 35.20 % живеят в селата.

Освен ниско образование и лица без квалификация, сред безработните в региона преобладава и групата на младежите, засегнати от периодична безработица (сезонна работа). Поради липса на висши учебни заведения младите хора след 19 годишна възраст, завършвайки средно образование заминават за други градове с цел продължаване на обучението. От тях много малка част се завръщат в областта след завършване на висшето си образование.

Голяма част от младите хора на територията на областта проявяват интерес към спортните клубове и танцовите състави, както и към другите извънкласни форми за развитие. Почти всички младежи от 15 до 19 години, посещаващи училище са включени в извънкласни форми, чрез целевото финансиране от Министерство на младежта и спорта. Съвременният модел за здравословен начин на живот трябва да развие принципа на делегиране на права и отговорности, от страна на държавата и активна подкрепа и партньорство с неправителствените младежки и спортни организации.

Въпреки масовото навлизане на информационните технологии в бита и в работата, достъпът до информация на младите хора все още е ограничен. Публичните услуги в подкрепа на младите хора все още не са с необходимото качество и не достигат до всички нуждаещи се, особено до младежите в малките населени места.

С цел осигуряване на достъп до услуги за развитие, основани на младежката работа, индивидуалния подход и оценка на конкретните потребности и особености на младежката възраст в учебните заведения и читалищата на територията на общините в областта се развиват различни извънкласни форми, кръжоци, клубове по интереси, школи и др. за развитие уменията на талантиливи млади хора в областта на изкуствата, видовете спорт и науката, информационните технологии. Младите хора посещават организирани от читалищата танцови състави, духов оркестър. Изградените информационни центрове в 3-те библиотеки,

включени в Програмата „Глобални библиотеки – България” дават възможност за равноправен достъп до информация, проектни предложения, програми, касаещи младежките проблеми и начините за решаването им.

II. ПРИОРИТЕТИ И СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ПОЛИТИКА ЗА МЛАДЕЖТА И МЕРКИ ЗА ПОСТИГАНЕТО ИМ

Приоритетни области за действие:

1. Насърчаване на икономическата активност и кариерното развитие на младите хора;
2. Подобряване на достъпа до информация и качествени услуги;
3. Насърчаване на здравословния начин на живот;
4. Превенция на социалното изключване на младите хора в неравностойно положение;
5. Утвърждаване и популяризиране на младежко доброволчество;
6. Повишаване на гражданската активност;
7. Развитие на младите хора в малките населени места и селските райони;
8. Развитие на междукултурния и международния диалог;
9. Повишаване ролята на младите хора в превенцията на престъпността.

Специфични цели:

- Създаване на благоприятна, насърчаваща и подкрепяща среда за качествена професионална реализация на младите хора;
- Улесняване на достъпа до качествени услуги за специална подкрепа на пълноценното личностно и обществено развитие на младите хора в съответствие с потребностите и интересите им;
- Насърчаване на здравословния начин на живот сред младите хора и превенция на факторите, създаващи риск за здравето им;
- Превенция на социалното изключване на младежи в неравностойно положение – младежи в специализирани институции, младежи с увреждания, младежи напускащи специализирани институции и др.;
- Развитие на доброволчеството сред младите хора, като движеща сила за личностно развитие, мобилност, учене,

конкурентоспособност, социално сближаване, солидарност между поколенията и формиране на гражданско самосъзнание;

- Осигуряване на възможности за пълноценно участие на младите хора в гражданския живот и за приобщаването им към основните демократични ценности и стандарти;
- Създаване на привлекателна среда за развитие на младите хора в малките населени места и селските райони, чрез осигуряване на достъп до образование, обучение и информация;
- Създаване на благоприятна и насърчаваща среда за младежите за пълноценно участие в межкултурното и международното младежко общуване;
- Стимулиране на активно участие на младите хора в превенцията на престъпността, особено в превенцията на правонарушенията, извършени от млади хора.

Мерки:

- Подобряване на качеството на средното и висшето образование и неформалното обучение, както и насърчаване на ученето през целия живот, в съответствие с потребностите на пазара на труда;
- Създаване на благоприятна среда за професионална реализация и кариерно развитие на младите български специалисти в държавната и общинска администрация;
- Разширяване на достъпа до услуги за професионално ориентиране, чрез което да се осигури подкрепа за младите хора за решаване на проблеми, свързани с избора на професия или професионално развитие с оглед на индивидуалните качества на личността и връзката между тези качества и възможностите за заетост;
- Стимулиране участието на работодатели, които подкрепят професионалната интеграция на младите хора и повишават производителността и адаптивността на заетите млади хора;
- Намаляване броя на необхванатите и преждевременно напусналите образователната система лица в задължителна училищна възраст;
- Насърчаване на икономическата активност на младите хора;
- Успешно съвместяване на професионалния и личния живот на младите хора;
- Формиране на информационна политика, насочена към младите хора;
- Осигуряване на достъп до услуги за развитие, основани на младежката работа, индивидуалния подход и оценка на конкретните потребности и особености на младежката възраст;

- Стимулиране на неформалното обучение сред младите хора;
- Развитие на таланта, творческите умения и културното изразяване на младите хора;
- Превенция на факторите, създаващи риск за здравето на младите хора;
- Повишаване на сексуалната култура на младите хора;
- Насърчаване на физическата активност и спорта сред младите хора;
- Синхронизиране на младежката политика за лица в неравностойно положение с политиките за закрила на детето;
- Осигуряване на условия за социална адаптация и насърчаване на социалното включване на младежите в риск, повишаване на качеството на социалните услуги за младите хора в неравностойно положение;
- Ограничаване на предаването на социалното изключване между поколенията;
- Гарантиране правата на младите доброволци;
- Популяризиране на доброволчеството;
- Насърчаване на самоорганизирането на младите хора;
- Насърчаване на гражданското образование и обучение;
- Осигуряване на ефективно представителство на интересите на младите хора във формирането, изпълнението и оценката на секторните политики на национално, регионално, областно и общинско ниво;
- Осигуряване на ефективен достъп до образование, обучение, информация на младите хора в малките населени места и селските райони;
- Мобилизиране на участието на младите хора в управлението на местното развитие;
- Повишаване на икономическата активност и създаване на възможности за професионална реализация на младите хора в малките населени места и селските райони;
- Насърчаване на междуетническото и междукултурното опознаване, толерантност и диалог;
- Стимулиране и подпомагане на участието на българските младежи в международни и европейски младежки движения;
- Ангажиране на местната власт, младежките организации и медиите в превенцията на правонарушенията, извършвани от младежи;
- Изграждане на доверие между младите хора и правоохранителните органи;
- Развитие на култура на пътна безопасност сред младите хора.

**III. ПРЕДВИЖДАНЕ НА ДЕЙНОСТИ, КОИТО ДА ДОПРИНАСЯТ
ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ НА ОБЩИНСКИТЕ, ОБЛАСТНИТЕ
И НАЦИОНАЛНАТА СТРАТЕГИЯ ЗА МЛАДЕЖТА**

№	ДЕЙНОСТИ	ПЕРИОД	ОТГОВОРНА ИНСТИТУЦИЯ
1.	Осигуряване на чиракуване и стажуване	Целогодишно	Бюра по труда Областна администрация Общини ОбКБППМН Европейски и национални програми и проекти.
2.	Насърчаване на работодателите да осигуряват възможности за повишаване на квалификацията на млади работници и служители	Целогодишно	Бюра по труда
3.	Засилване на ефективността на връзките между образователните и обучителните институции и бизнеса за улесняване на прехода от образование към заетост	Целогодишно	Бюра по труда Общини
4.	Насърчаване на изследователския интерес на учениците и студентите чрез участие в различни проекти.	Целогодишно	Училища
5.	Осигуряване на достъп до професионално образование и обучение на младежи в неравностойно положение – младежи със специални образователни потребности, младежи в социален риск или преждевременно напуснали образователната система.	Целогодишно	Училища Бюра по труда Общини
6.	Насърчаване на сътрудничеството и възможностите за срещи между работодателите, професионалните училища, обучителните центрове и академичната общност	Целогодишно	Общини КСМП Училищни ръководства
7.	Създаване на възможности за стажове в държавната и общинска администрация на студенти от висшите училища	Целогодишно	Общини Бюра по труда Областна администрация
8.	Организиране на централизирани конкурси за млади експерти в държавната администрация като модерна практика за прозрачно и ефективно привличане на млади	Целогодишно	Общини Областна администрация

	хора за работа в държавните институции		
9.	Предлагане на обучение на работното място и интегрирано обучение	Целогодишно	Общини
10.	Насърчаване и подпомагане на териториалната мобилност на младите хора – наемане на хора от различни региони, стимули за работодателите, свързани с осигуряване на транспорт до работното място и др.	Целогодишно	Бюра по труда
11.	Насърчаване и подпомагане на професионалната мобилност на младите хора - индивидуални планове за кариера, ротация на работното място, възможности за преквалификация и др.	Целогодишно	Бюра по труда
12.	Изготвяне на нова и актуализиране на действащата нормативна уредба с цел въвеждане на стимули, усъвършенствани санкции и ясно разпределени отговорности за случаите на отпадане между ученика, родителите, училището и общините	Целогодишно	Училищни ръководства, ОБППМН Общини
13.	Разширяване на достъпа на младите хора до посреднически услуги за намиране на работа чрез информиране и консултиране относно възможностите за мотивационно и квалификационно обучение, изготвяне на индивидуални планове за действие, както и насочване към подходящи свободни работни места, включително и по програми и мерки за заетост и обучение.	Целогодишно	Бюра по труда
14.	Осигуряване на възможности за придобиване на трудов стаж на безработни младежи, завършили основно, средно или висше образование, с цел улесняване на прехода между образование и заетост чрез средствата от Оперативната програма "Развитие на човешките ресурси" по Европейския социален фонд.	Целогодишно	Бюра по труда
15.	Консултиране на предприемчиви млади хора с цел развитие на	Целогодишно	Бюра по труда

	собствен бизнес		
16.	Публично подпомагане и предлагане на качествени информационни услуги, предоставящи актуална, систематизирана и достъпна информация, удовлетворяваща широк спектър от интереси и потребности на младите хора	Целогодишно	Младежки информационно-консултантски центрове
17.	Организиране на национални, регионални, областни и общински информационни кампании, насочени към младите хора	Целогодишно	Областен информационен център Училища Общини РЗИ Бюра по труда
18.	Запознаване на младите хора с публичните институции и с правата им като част от местната общност и като граждани на Република България и на Европейския съюз	Целогодишно	Общини Училища КСМП
19.	Развитие на Национална информационна система за младежта	Целогодишно	Общини
20.	Публично подпомагане и предлагане на услуги за организиране на свободното време на младите хора	Целогодишно	Спортни клубове Читалища Сдружения
21.	Гарантиране качеството на публично подпомагани услуги за развитие за младите хора	Целогодишно	Общини Сдружение
22.	Повишаване на качеството на услугите	Целогодишно	Общини
23.	Подобряване на достъпа на младите хора до електронното съдържание в обществените библиотеки в България	Целогодишно	Читалища Общини
24.	Разширяване на мрежата и развитие на капацитета на доставчиците на услуги за развитие на младите хора - професионални консултанти, търговски дружества, кооперации, юридически лица с нестопанска цел, читалища, културни институти, спортни организации, организации за социален туризъм, общини, бизнес центрове, бизнес инкубатори и др.	Целогодишно	Читалища Общини
25.	Разширяване на възможностите за неформално обучение на младите	Целогодишно	Училища НПО

	хора чрез публично подпомагане и предлагане на услуги за разширяване на знанията, опита и уменията на млади хора за приобщаването им към ценностите на гражданското общество, науката, културата, изкуството, здравословния начин на живот, безопасността на движението по пътищата и за предотвратяване на противообществените прояви.		ОПЦ Училищни ръководства Читалища Общини
26.	Популяризиране формите на неформалното обучение	Целогодишно	Общини Училища БМЧК МЦРД
27.	Разширяване на достъпа до програмата „Младежта в действие” на младите хора, особено на живеещите в малките градове и селските райони	Целогодишно	Общини Училища
28.	Подкрепа на младите дебютанти в изкуствата и в различните културни индустрии	Целогодишно	Общини Читалища НПО Общинска комисия за подпомагане на даровити деца
29.	Подпомагане развитието на млади български творци и участието им в европейския и световния културен обмен	Целогодишно	Общини
30.	Насърчаване и подпомагане на сътрудничеството между младежките работници, здравните специалисти, младежките и спортните организации за утвърждаване на здравословен начин на живот сред младите хора	Целогодишно	Общини Училища РЗИ КСМП Спортни клубове ОПЦ Училищни ръководства
31.	Осигуряване на ефективно прилагане сред младите хора на насоките на ЕС за физическата дейност, особено сред младежите с увреждания	Целогодишно	Общини Защитени жилища Спортни клубове КСМП ОбКБППМН, Училищни ръководства
32.	Разработване и разпространение на здравна информация, съобразена с нуждите на младите хора чрез мобилизиране на младежките информационни мрежи.	Целогодишно	Общини ОбКБППМН КСМП Училищни ръководства

			БМЧК МЦРД
33.	Създаване и прилагане на нови форми на здравно образование в училищата, както и насърчаване на здравната просвета в читалищата, младежките средища, спортните и младежките организации, включително и чрез развитие на подхода „Връстници обучават връстници”, с цел развитие на знания, нагласи и умения за здравословен начин на живот, безопасно поведение и избягване на рискови за здравето практики	Целогодишно	Доброволци Общини Училища БМЧК МЦРД Спортни клубове
34.	Създаване на възможности за обучение на младите хора по въпросите на здравето, спорта и физическата активност	Целогодишно	Общини КСМП Спортни клубове ОПЦ Училищни ръководства
35.	Развитие на социални услуги (включително от типа подкрепа, придружаване, менторство), подходящи за млади хора на възраст от 18 до 25 години в риск и синхронизирането им с политиките в областта на закрила на детето	Целогодишно	Защитени жилища Общини
36.	Насърчаване на сътрудничеството между социалните работници, младежките работници и младежките лидери за приобщаване на младите хора в риск от социално изключване	Целогодишно	Защитени жилища Общини Училищни ръководства
37.	Подобряване качеството на социалните услуги за млади хора в специализираните институции и извеждането им в общността, и осигуряване на подкрепа за тяхното пълноценно включване във всички области на обществения живот.	Целогодишно	Общини ОбКБПМН КСМП Доброволци
38.	Насърчаване съпричастността на младите хора към политиките за социално включване	Целогодишно	Доброволци Читалища
39.	Осигуряване на подходящо обучение и квалификация за младите доброволци, свързани с извършваните от младежите	Целогодишно	МЦРД

	доброволчески дейности		
40.	Въвеждане и поддържане на добри практики за управление на млади доброволци за набиране, обучение, стимулиране, наблюдение и оценка, както и за признание на постиженията им	Целогодишно	Общини
41.	Насърчаване на младежкото доброволчество от държавата и общините	Целогодишно	Общини Доброволци
42.	Създаване на условия за подкрепа и реализиране на младежки кампании и младежки инициативи	Целогодишно	Общини Училища
43.	Популяризиране и обучение по защита на правата на човека, особено по въпросите на правата на детето, дискриминацията, равнопоставеността между половете, трудовите права на младите хора	Целогодишно	Общини Училища
44.	Мобилизиране на участието на младите хора в управлението на местно, областно и национално ниво и в гражданския контрол върху дейността на общинските и държавните органи, включително и чрез кампании за връщане на доверието на младите хора в администрацията	Целогодишно	Общини
45.	Осигуряване на представителство на младите хора на национално, регионално, областно и общинско ниво във взимането, изпълнението и оценката на решения, касаещи младите хора	Целогодишно	Общини КСМП Общински съвет
46.	Насърчаване и подпомагане на читалищата като средища за информация, неформално обучение, културно изразяване и гражданско участие в малките населени места и селските райони	Целогодишно	Общини Читалища
47.	Насърчаване на участието на младите хора и младежките организации в местните инициативни групи	Целогодишно	Общини ОПЦ
48.	Насърчаване и подпомагане на опознаването на отделните етнически общности и техните култури за стимулиране на толерантност, разбирателство и	Целогодишно	Общини Училища Здравни медиатори

	взаимодействие между общностите		
49.	Популяризиране на европейското сътрудничество в младежката сфера	Целогодишно	Общини
50.	Организиране на информационни и образователни кампании за превенция на правонарушенията, извършвани от млади хора	Целогодишно	Общини МКБППМН Инспектор от детска педагогическа стая
51.	Инициране на нормативни промени, чрез които да бъдат въведени ефективни мерки за превенция и въздействие по отношение на младежи правонарушители, и процедури, които гарантират техните права и се съобразяват с техните възрастови особености	Целогодишно	Общини ОБКБППМН
52.	Разширяване и подобряване на услугите за социална реинтеграция на млади правонарушители, особено на услугите в общността	Целогодишно	РУ „Полиция”
53.	Въвеждане на екипен подход и междуинституционално взаимодействие на основата на ясни помагачи цели, общ професионален език и взаимно опознаване на компетенциите, формите и средствата при работа с младежи правонарушители	Целогодишно	Общини МКБППМН Инспектор от детска педагогическа стая Отдел Закрила на детето ОБКБППМН, Училищни ръководства
54.	Насърчаване и активно участие на младите хора, младежките лидери, младежките работници и младежките организации в превантивни програми и кампании	Целогодишно	Общини МКБППМН
55.	Подобряване на достъпа до правосъдие и до качествена правна помощ за младежите правонарушители	Целогодишно	Общини съвместно с Районен съд и Пробационния съвет
56.	Организиране на програми за пътна безопасност в училищата	Целогодишно	Училища РУ „Полиция”

IV. ОРГАНИЗАЦИЯ И КООРДИНАЦИЯ НА ДЕЙНОСТИТЕ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ

Областният управител осигурява провеждането на държавната политика за младежта на територията на област Ловеч, като работи в тясно сътрудничество с:

- Министерство на младежта и спорта;
- Младежки организации;
- Общините на територията на областта;
- Регионален инспекторат по образованието – Ловеч;
- Регионална здравна инспекция;
- Дирекция „Бюро по труда“;
- Областен информационен център;
- Читалища;
- Спортни клубове;
- Български младежки червен кръст;
- Неправителствени организации, работещи по проблемите на младите хора;
- РУ „Полиция“;
- Младежки информационно-консултантски центрове.

Координацията на дейностите се осъществява от Областен управител на област Ловеч.

V. ДЕЙСТВИЯ ПО НАБЛЮДЕНИЕ, ОЦЕНКА И АКТУАЛИЗАЦИЯ НА ОБЛАСТНИЯ ПЛАН ЗА МЛАДЕЖТА

Областният управител ръководи и координира дейността по изпълнението на Областния план за младежта. Стратегическия документ е отворен за актуализация при необходимост.

Областният управител ежегодно до 1 март предоставя утвърдения Областен план за младежта на министъра на младежта и спорта.

Изпълнението на Областния план за младежта, ежегодно ще се отчита, чрез отговорните институции.

VI. ОСИГУРЯВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ НА ПЛАНА

Областният план за младежта на област Ловеч за 2014 г. се публикува на интернет страницата на Областна администрация – Ловеч.